

ΜΒΑΑΠΟ

Master in Business Administration
Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών
στη Διοίκηση Επιχειρήσεων

ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΟΔΗΓΟΣ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Περιεχόμενα

Εισαγωγή	3
Δομή διπλωματικής εργασίας.....	3
Εξώφυλλο	3
Ευχαριστίες (αν υπάρχουν)	3
Περίληψη – λέξεις κλειδιά (ελληνική και αγγλική).....	3
Πίνακας περιεχομένων.....	4
Κατάλογος πινάκων (αν υπάρχουν)	4
Κατάλογος διαγραμμάτων (αν υπάρχουν).....	4
Εισαγωγή	4
Θεωρητικό μέρος - επισκόπηση της βιβλιογραφίας	4
Μεθοδολογία	5
Αποτελέσματα	5
Συζήτηση- Συμπεράσματα.....	5
Επίλογος (προαιρετική ενότητα).....	6
Βιβλιογραφικές αναφορές	6
Παραρτήματα	6
Γενικές οδηγίες.....	6
Μορφοποίηση κειμένου	6
Παράθεση βιβλιογραφικών παραπομπών και αναφορών (υποσέλιδο)	6
Χρήσιμες συμβουλές.....	9
Παρουσίαση διπλωματικής εργασίας.....	9

Εισαγωγή

Η εκπόνηση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας είναι υποχρεωτική για την ολοκλήρωση των μεταπτυχιακών σπουδών στη Διοίκηση Επιχειρήσεων (MBA). Με βάση τον κανονισμό του παρόντος μεταπτυχιακού προγράμματος, κάθε φοιτητής/ρια που ολοκληρώνει επιτυχώς τις υποχρεώσεις του στα δύο προηγούμενα εξάμηνα έχει δικαίωμα να εγγραφεί και να ξεκινήσει τη διαδικασία εκπόνησης της διπλωματικής του/της εργασίας. Η μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία εκπονείται εντός του τρίτου εξαμήνου σπουδών και δύναται να συνεχιστεί έως το ανώτερο επιτρεπτό όριο φοίτησης που προβλέπεται από τον κανονισμό, ήτοι το μέγιστο δύο εξάμηνα ανανεωμένα ανά εξάμηνο με δήλωση του φοιτητή ύστερα από έκθεση προόδου του επιβλέποντα καθηγητή και έγκριση της ΓΣ. Η έκταση της διπλωματικής εργασίας θα πρέπει να κυμαίνεται από 15.000 έως 20.000 λέξεις. Στο συγκεκριμένο αριθμό λέξεων δε συμπεριλαμβάνονται το εξώφυλλο, η περίληψη, τα περιεχόμενα, η βιβλιογραφία καθώς και τα παραρτήματα. Στη συνέχεια, ακολουθεί μία λεπτομερής περιγραφή της δομής της διπλωματικής εργασίας καθώς και χρήσιμες οδηγίες για τη συγγραφή της.

Δομή διπλωματικής εργασίας

Η δομή μίας διπλωματικής εργασίας θα πρέπει να έχει την ακόλουθη μορφή:

Εξώφυλλο

Το εξώφυλλο θα πρέπει να περιλαμβάνει τον τίτλο του μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών, τον τίτλο της εργασίας, και το ονοματεπώνυμο του φοιτητή,

Ευχαριστίες (αν υπάρχουν)

Σε περίπτωση που ο/η φοιτητής/τρια επιθυμεί να ευχαριστήσει ορισμένους ανθρώπους που συνέβαλαν καθ' οιονδήποτε τρόπο στην εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας, αυτό θα πρέπει να γίνει σε ξεχωριστή σελίδα μετά το εξώφυλλο.

Περίληψη – λέξεις κλειδιά (ελληνική και αγγλική)

Η περίληψη περιλαμβάνει το σκοπό της εργασίας, τη μεθοδολογία της έρευνας καθώς και τα ευρήματα της εργασίας. Στη συγκεκριμένη ενότητα θα πρέπει να δίνεται ιδιαίτερη προσοχή από τους φοιτητές/τριες καθώς πολλές φορές λανθασμένα την αντιμετωπίζουν με παρόμοιο τρόπο με αυτόν της ενότητας της εισαγωγής αναφέροντας

μόνο το σκοπό της εργασίας. Η έκταση της περίληψης δε θα πρέπει να ξεπερνά τις 250-300 λέξεις.

Πίνακας περιεχομένων

Ο πίνακας των περιεχομένων περιλαμβάνει τον κατάλογο των κεφαλαίων και των υποκεφαλαίων, τη βιβλιογραφία καθώς και τα πιθανά παραρτήματα. Οι φοιτητές/τριες είναι προτιμότερο να κάνουν με αυτόματο τρόπο -μέσω των οδηγιών του Word- καθώς είναι ο πιο ενδεδειγμένος, ευπαρουσίαστος και ακριβής τρόπος παράθεσης των περιεχομένων.

Κατάλογος πινάκων (αν υπάρχουν)

Σε περίπτωση που υπάρχουν αρκετοί πίνακες εντός του κειμένου, ο/η φοιτητής/τρια δύναται να κάνει σε ξεχωριστή σελίδα έναν κατάλογο με συγκεκριμένες αναφορές στη σελίδα που υπάρχουν οι πίνακες.

Κατάλογος διαγραμμάτων (αν υπάρχουν)

Παρομοίως με την προηγούμενη ενότητα, ο/η φοιτητής/τρια δύναται να παρουσιάσει σε επόμενη σελίδα τον κατάλογο με τα διαγράμματα και τις αντίστοιχες σελίδες.

Εισαγωγή

Η εν λόγω ενότητα είναι αρκετά σημαντική καθώς εδώ θα πρέπει ο/η φοιτητής/τρια με σαφή και κατανοητό τρόπο να περιγράψει συνοπτικά το θέμα, να αναδείξει το σκοπό, τη σημασία και τη σπουδαιότητα του υπό διερεύνησης θέματος. Σε γενικές γραμμές, η εισαγωγή αποτελεί το 10-15% της συνολικής έκτασης της εργασίας.

Θεωρητικό μέρος - επισκόπηση της βιβλιογραφίας

Σε αυτήν την ενότητα, ο/η φοιτητής/τρια θα πρέπει να προβεί σε μία ενδελεχή επισκόπηση της βιβλιογραφίας σχετικά με το θέμα, συμπεριλαμβάνοντας προγενέστερες έρευνες, ενδεχόμενες κριτικές που έχουν πραγματοποιηθεί, ή/και τις ερευνητικές υποθέσεις στην περίπτωση της εμπειρικής έρευνας. Η παρούσα ενότητα, συνήθως, αποτελεί την πιο εκτεταμένη σε αριθμό λέξεων ενότητα της διπλωματικής εργασίας.

Μεθοδολογία

Στην ενότητα της μεθοδολογίας, ο/η φοιτητής/τρια θα πρέπει να περιγράψει τον τρόπο διερεύνησης του θέματος. Συγκεκριμένα, θα πρέπει να αναφερθεί στον τρόπο διεξαγωγής της έρευνας, στον πληθυσμό ή στο δείγμα και με ποιον τρόπο έγινε η συλλογή των δεδομένων, καθώς και τα ερευνητικά εργαλεία που χρησιμοποιήθηκαν. Στην περίπτωση που δεν έγινε εμπειρική έρευνα αλλά βιβλιογραφική επισκόπηση, τότε θα πρέπει να υπάρχει εκτεταμένη περιγραφή της μεθοδολογίας καθώς και των πηγών που χρησιμοποιήθηκαν για την αναζήτηση και εύρεση της σχετικής βιβλιογραφίας.

Αποτελέσματα

Σε αυτήν την ενότητα, θα πρέπει να παρουσιαστούν τα ευρήματα της εμπειρικής έρευνας (ή της βιβλιογραφικής επισκόπησης) μέσω της εκάστοτε στατιστικής ή άλλης ανάλυσης. Συνήθως, σε αυτό το κομμάτι θα πρέπει ο/η φοιτητής/τρια να παρουσιάσει τα αποτελέσματα με τη χρήση κατάλληλων πινάκων, διαγραμμάτων ή γραφημάτων. Ωστόσο, θα πρέπει να μη γίνεται αλόγιστη χρήση αυτών ιδιαίτερα αν δε σχετίζονται με την ουσία του θέματος-ερευνητικών υποθέσεων.

Συζήτηση- Συμπεράσματα

Η ενότητα της συζήτησης περιλαμβάνει την περιγραφή των ευρημάτων της διπλωματικής εργασίας και τη σύνδεση τους με προγενέστερες έρευνες ή εργασίες. Στο πλαίσιο αυτό, καλείται ο/η φοιτητής/τρια να σχολιάσει αν συνάδουν ή απάδουν τα ευρήματα του/της με αυτά άλλων ερευνών αλλά και κατ' επέκταση τον τρόπο με τον οποίο η δική του έρευνα επεκτείνει τη διαθέσιμη βιβλιογραφία. Επιπρόσθετα, θα πρέπει ο/η φοιτητής/τρια να συζητήσει ενδεχόμενες πρακτικές εφαρμογές και προτάσεις προς τους οργανισμούς/επιχειρήσεις και τα διοικητικά στελέχη που απορρέουν από τα συγκεκριμένα ευρήματα της διπλωματικής εργασίας. Τέλος, στην ενότητα της συζήτησης συνήθως εντάσσονται οι περιορισμοί της έρευνας και οι προτάσεις για μελλοντική έρευνα. Αναφορικά με το πρώτο, θα πρέπει να αναδειχθούν τόσο οι μεθοδολογικοί περιορισμοί όσο και άλλοι γενικότεροι περιορισμοί της έρευνας. Τέλος, οι προτάσεις για μελλοντική έρευνα αναφέρονται σε ενδεχόμενες προτάσεις που θα κάνει ο/η συγγραφέας της διπλωματικής εργασίας στους επόμενους μελετητές-ερευνητές του υπό διερεύνηση θέματος προκειμένου να συνεισφέρουν με τη σειρά τους στα κενά της βιβλιογραφίας.

Επίλογος (προαιρετική ενότητα)

Τέλος, στην ενότητα του επιλόγου θα πρέπει να γίνει μία σύντομη και σαφής ανακεφαλαίωση του σκοπού, της μεθοδολογίας καθώς και των ευρημάτων της διπλωματικής εργασίας. Σε κάποιες περιπτώσεις, η διπλωματική εργασία δεν περιλαμβάνει επίλογο και ολοκληρώνεται με την ενότητα της συζήτησης και των συμπερασμάτων.

Βιβλιογραφικές αναφορές

Οι βιβλιογραφικές αναφορές συμβάλλουν σημαντικά στην ανάδειξη της επιστημονικότητας και της ποιότητας της διπλωματικής εργασίας. Η καταγραφή των βιβλιογραφικών παραπομπών και αναφορών (τα οποία θα αναλυθούν παρακάτω) θα πρέπει να ακολουθεί το σύστημα βιβλιογραφικών αναφορών Harvard. Σε περίπτωση ταυτόχρονης χρήσης ξενόγλωσσης και ελληνικής βιβλιογραφίας, θα πρέπει να γίνεται ξεχωριστή αναφορά.

Παραρτήματα

Σε περίπτωση που ο/η φοιτητής/τρια επιθυμεί να παραθέσει υλικό που θεωρείται χρήσιμο για τον αναγνώστη αλλά δεν είναι σκόπιμο να εντάξει στο κυρίως μέρος του κειμένου γιατί θα διακόψει τη ροή του κειμένου, αυτό μπορεί να το κάνει στην τελευταία ενότητα της διπλωματικής εργασίας με τίτλο Παραρτήματα. Τέτοια παραδείγματα μπορεί να είναι ένα ερωτηματολόγιο, μία συνέντευξη, κ.λ.π.

Γενικές οδηγίες

Μορφοποίηση κειμένου

Η γραμματοσειρά που θα πρέπει να επιλέξουν οι φοιτητές/τριες είναι Times New Roman Greek και μέγεθος 12. Το διάστιχο παραγράφου θα πρέπει να είναι 1,5 και τα διαστήματα μεταξύ παραγράφων πριν και μετά 6. Τέλος, η στοίχιση σε όλο το κείμενο θα πρέπει να είναι πλήρης.

Παράθεση βιβλιογραφικών παραπομπών και αναφορών (υποσέλιδο)

Οι βιβλιογραφικές παραπομπές (citations) βρίσκονται εντός του κειμένου της εργασίας και αφορούν στην παράθεση της πηγής από την οποία άντλησε ο/η συγγραφέας τις πληροφορίες που παρέθεσε στο κείμενο. Οι βιβλιογραφικές αναφορές (references)

μπαίνουν στο τέλος του κειμένου (όπως αναφέρθηκε παραπάνω) και αφορούν στην πλήρη παράθεση της βιβλιογραφικής παραπομπής. Οι βιβλιογραφικές παραπομπές (και αντίστοιχα οι βιβλιογραφικές αναφορές) είναι κεφαλαιώδους σημασίας για την εκπόνηση μίας διπλωματικής εργασίας καθώς δίνει τη δυνατότητα στον αναγνώστη να βρίσκει τις πηγές, να τις επιβεβαιώνει αλλά και να μελετάει περαιτέρω το υπό διερεύνηση θέμα. Πρωτίστως, όμως, η παράθεση των βιβλιογραφικών παραπομπών σχετίζεται με την ανάδειξη της ποιότητας της βιβλιογραφικής επισκόπησης του/της φοιτητή/τριας και την αποφυγή του φαινομένου της λογοκλοπής (plagiarism), την αντιγραφή δηλαδή εργασίας κάποιου/ας άλλου/ης, καθώς και τη χρησιμοποίηση εργασίας άλλου/ης -δημοσιευμένης ή μη- χωρίς τη σχετική αναφορά. Η παράθεση οποιουδήποτε υλικού τεκμηρίωσης, ακόμη και από μελέτες του/της ιδίου/ας του/της υποψηφίου/ας, χωρίς την αναφορά, μπορεί να στοιχειοθετήσει απόφαση της συνέλευσης του οικείου τμήματος για διαγραφή του/της. Αξίζει να σημειωθεί ότι οι διπλωματικές εργασίες ελέγχονται για ύπαρξη τυχόν ομοιότητας μέσω ειδικού λογισμικού.

Σε αυτό το σημείο θα πρέπει να καταστεί σαφές και ξεκάθαρο στον/στην φοιτητή/τρια ότι προκειμένου να αποφύγει αυτό το φαινόμενο θα πρέπει να παραπέμπει οποιαδήποτε πληροφορία, γνώση, ή σκέψη δεν αποτελεί προϊόν δικής του/της πνευματικής προσπάθειας. Τέλος, θα πρέπει η μεταφορά αυτούσιων (αυτολεξεί) αποσπασμάτων να γίνεται με φειδώ ακόμα και αν υπάρχει -όπως θα έπρεπε- η βιβλιογραφική παραπομπή. Μάλιστα, όταν γίνεται αυτολεξεί μεταφορά, το απόσπασμα θα πρέπει να μπαίνει σε εισαγωγικά και, επίσης, στην παραπομπή να δίνεται και η συγκεκριμένη σελίδα. Με βάση τα παραπάνω, προτείνεται ο/η φοιτητής/τρια να καταφεύγει στην παράφραση αυτών που διαβάζει όταν θέλει να τα χρησιμοποιήσει στο κείμενο του/της διατηρώντας, φυσικά, το νόημα ή την κεντρική ιδέα.

Όπως αναφέρθηκε παραπάνω το προτεινόμενο σύστημα βιβλιογραφικών αναφορών είναι το Harvard. Παρακάτω, θα δοθούν ορισμένα παραδείγματα βιβλιογραφικών παραπομπών και αναφορών.

Οι παραπομπές μπαίνουν σε παρένθεση και με αλφαβητική σειρά.

- Όταν είναι ένας ο/η συγγραφέας:
 - Σύμφωνα με τον Johnson (2017)... ή Σύμφωνα με τα ευρήματα προγενέστερης μελέτης..... (Johnson, 2017)
- Όταν είναι δύο οι συγγραφείς:
 - Σύμφωνα με τους Johnson και Jackson (2017) ... ή Σύμφωνα με ορισμένους συγγραφείς..... (Johnson & Jackson, 2017)
- Όταν είναι τρεις ή παραπάνω οι συγγραφείς:
 - Σύμφωνα με τους Johnson et al. (2017) ... ή Σύμφωνα με ορισμένους συγγραφείς..... (Johnson et al., 2017)
- Όταν είναι δύο ή περισσότερες οι παραπομπές στην ίδια πρόταση:
 - Σύμφωνα με ορισμένους συγγραφείς.....(Bakker & Avolio, 2018; Johnson et al., 2017)
- Όταν πρόκειται για μεταφορά αυτούσιου αποσπάσματος:
 - Η εργασιακή ικανοποίηση ορίζεται ως «.....» (Spector, 1985, p. 695)

Οι βιβλιογραφικές αναφορές μπαίνουν στο τέλος του κειμένου, σε ξεχωριστή σελίδα και με αλφαβητική σειρά βάσει επιθέτου.

- Βιβλιογραφική αναφορά σε επιστημονικό περιοδικό:
 - Meyer, J.P., Morrin, A.J. and Wasti, S.A. (2018), "Employee commitment before and after an economic crisis: A stringent test of profile similarity", *Human Relations*, Vol. 71 No. 9, pp. 1203-1233.
- Βιβλιογραφική αναφορά σε βιβλίο:
 - Harrow, R. (2005), *No Place to Hide*, Simon & Schuster, New York, NY.
- Βιβλιογραφική αναφορά σε πρακτικά συνεδρίων:
 - Jakkilinki, R., Georgievski, M. and Sharda, N. (2007), "Connecting destinations with an ontology-based e-tourism planner", in *Information and communication technologies in tourism 2007 proceedings of the international conference in Ljubljana, Slovenia, 2007*, Springer-Verlag, Vienna, pp. 12-32.
- Βιβλιογραφική αναφορά σε ηλεκτρονική πηγή:

- Castle, B. (2005), "Introduction to web services for remote portlets", available at: <http://www-128.ibm.com/developerworks/library/ws-wsrp/> (accessed 12 November 2007).
- Βιβλιογραφική αναφορά σε εφημερίδα:
 - Smith, A. (2008), "Money for old rope", *Daily News*, 21 January, pp. 3-4.

Χρήσιμες συμβουλές

Σε συνδυασμό με τα όσα αναφέρθηκαν παραπάνω στον οδηγό, προτείνονται ορισμένες χρήσιμες οδηγίες που θα συμβάλλουν στην καλύτερη συγγραφή και εν γένει παρουσίαση της διπλωματικής εργασίας. Αρχικά, το κείμενο θα πρέπει να είναι καλογραμμμένο και ευανάγνωστο με καλή δομή και σαφή γραπτό λόγο. Με σκοπό την κατά το δυνατό μεγαλύτερη αποφυγή γραμματικών και ορθογραφικών λαθών θα πρέπει στο τέλος της συγγραφής να γίνεται ο αντίστοιχος έλεγχος από τον επεξεργαστή κειμένου Microsoft Word (F7). Επίσης, οι παράγραφοι δε θα πρέπει να είναι ούτε πολύ μικρές ούτε πολύ μεγάλες. Τέλος, κάθε κεφάλαιο της εργασίας είναι προτιμότερο να ξεκινάει από ξεχωριστή σελίδα και όχι ως συνέχεια του προηγούμενου κεφαλαίου στην ίδια σελίδα.

Παρουσίαση διπλωματικής εργασίας

Μετά την υποβολή της διπλωματικής εργασίας, ο/η φοιτητής/τρια καλείται να παρουσιάσει τη διπλωματική του στην επιτροπή αξιολόγησης. Στην παρουσίαση ο/η φοιτητής/τρια έχει στη διάθεση του 15 λεπτά προκειμένου να παρουσιάσει συνοπτικά την εργασία του και πιο συγκεκριμένα τα βασικά σημεία κάθε ενότητας και να απαντήσει σε ερωτήσεις της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής.